

**Maa- ja metsätalousministeriön tulostavoitteet vuodelle 2018 ja
alustavat tavoitteet vuosille 2019–2022 sekä
lainsäädäntösuunnitelma vuodelle 2018**

SISÄLTÖ

1	YHTEISKUNNALLISEN VAIKUTTAVUUDEN TAVOITTEET JA NIIDEN EDELLYTTÄMÄT TOIMENPITEET	3
	<i>A1 Maaseutu on elinvoimainen paikka yrittää ja asua.....</i>	<i>3</i>
	<i>A2 Edellytykset biotalouteen ja ruokaan perustuvien liiketoimintojen kilpailukykyiselle kasvulle ovat hyvät...4</i>	<i>4</i>
	<i>A3 Uusiutuvia luonnonvaroja käytetään kestävästi samalla sovittaen yhteen luonnonvarojen käytön ja suojelun tarpeet.....</i>	<i>6</i>
	<i>A4 Ihmisten, eläinten ja kasvien terveys, hyvinvointi ja turvallisuus on varmistettu vastuullisella toiminnalla.7</i>	<i>7</i>
	<i>A5 Luonnonvara-, kiinteistö- ja paikkatiedot palvelevat laajasti yhteiskunnan tarpeita tukien kilpailukykyä.....8</i>	<i>8</i>
2	TOIMINNALLISEN TULOKSELLISUUDEN TAVOITTEET JA VOIMAVAROJEN HALLINTA: NIIDEN EDELLYTTÄMÄT TOIMENPITEET	9
3	SEURANTA JA RAPORTOINTI	15

LIITE 1. Taloudelliset laskelmat

LIITE 2. Lainsäädäntösuunnitelma vuodelle 2018

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN VUODEN 2018 TULOSTAVOITTEET JA ALUSTAVAT TAVOITTEET VUOSILLE 2019–2022 TOIMENPITEINEEN

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa ohessa ministeriölle yhteiskunnallisen vaikuttavuuden, toiminnallisen tuloksellisuuden ja voimavarojen hallinnan tavoitteet sekä niiden edellyttämät toimenpiteet vuodelle 2018 ja alustavat toimenpiteet vuosille 2019–2022.

Ne on laadittu ottaen huomioon vuoden 2018 talousarvio ja sen pohjalta 19.1.2018 vahvistetut hallinnonalan tavoitteet vuodelle 2018 ja alustavat tavoitteet vuosille 2019–2022 (Dnro 137/00.03.01/2018) sekä ministeriön käytettävissä olevat ja suunnitellut voimavarat.

1 Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet ja niiden edellyttämät toimenpiteet

A1 Maaseutu on elinvoimainen paikka yrittää ja asua

Toimenpide	Vaikuttavuus-tavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2018	2019	2020	2021	2022
1. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma - valmistellaan ohjelmanmuutos - varmistetaan ohjelman tavoitteiden saavuttamista mm. viestinnän, ohjauksen ja ennakoinnin keinoin - Viestitään maaseutuohjelman vaikutuksista ja muista ajankohtaisista asioista - Valmistellaan tulevaa ohjelmakautta	A1, A2	RO/MAKE/MY/OKY	X X X X	X X	X X X	X X	
2. Harvaan asutun maaseudun parlamentaarinen työryhmä - esitetään konkreettisia poliittisia toimenpiteitä Harvaan asutun maaseudun strategian 2017–2020 toimenpiteiden toteutukselle	A1	RO/MAKE	X	X			
3. Maaseutupolitiikan neuvosto - toteutetaan maaseutupolitiikan 30-vuotisjuhlaseminaari ja laaditaan maaseutupolitiikan antologia	A1	RO/MAKE	X				
4. Toteutetaan saaristopolitiikan ulkoinen arviointi	A1, B2	RO/MAKE	X				

* Vastuuosasto/yksikkö sekä tavoitteeseen osallistuva osastot/yksiköt

A2 Edellytykset biotalouteen ja ruokaan perustuvien liiketoimintojen kilpailukykyiselle kasvulle ovat hyvät

Toimenpide	Vaikutta- vuustavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2018	2019	2020	2021	2022
5. Biotalous ja puhtaat ratkaisut – kärkihankkeiden toimenpiteet etenevät ja niiden vaikuttavuus varmistetaan.	A1, A2, A3	Ministeri, KP osastot	X	X	X		
6. EU:n yhteinen maatalouspolitiikka - vaikutetaan vuoden 2020 jälkeen toteutettavaan EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistukseen sen valmistelu- ja neuvotteluvaiheessa ml. rahoituskehykset - valmistellaan kauden 2021–2027 strategiaa, tukijärjestelmiä ja maaseutuohjelman toimenpiteitä yhteistyössä sidosryhmien kanssa	A2, B1	RO/MY, MAKE, EUKA, MARY, OKY	X X	X X	X X		X
7. Ruokapoliittisen selonteon toimeenpano ja seuranta eduskunnan kannanoton mukaisesti erityisesti koskien elintarvikemarkkinoiden toimivuutta ja elintarvikeviennin edistämistä.	A2, A4, B1	RO/MARY, muut yksiköt, LVO, TT	X	X			
8. Toteutetaan hallituksen luomualan kehittämissuunnitelman ja lähiruokaohjelman ulkopuolinen arviointi	A2	RO/MARY	X				
9. Otetaan käyttöön uuteen koulujakelujärjestelmään liittyvät liitännäistoimenpiteet	A2	RO/MARY	X				
10. Jatketaan porotalouden tiekartan toimeenpanoa - analysoidaan julkinen kuuleminen poronhoitolaista - jatketaan porolaidunten kuntoarvointia	A2	RO/MARY	X X X	X	X		
11. Vaikutetaan EU-politiikkoihin siten, että ne lopputulokset ovat Suomelle toimivia ja että ne turvaavat luonnonvarojen kestävä käytön edellytyksiä: - kiertotalouspaketti ja veden uudelleenkäytön minimivaatimukset - maankäytön ja metsien sisällyttäminen ilmasto- ja energiakehykseen (LULUCF-asetus) - taakanjakosektorin päästövähennysten kohdentaminen - uusiutuvan energian direktiivi ml. biomassan kestävyyskriteerit - EU:n metsästrategian väliarviointi - EU:n ilmastonmuutokseen sopeutumisstrategian arviointi - EU:n vesipolitiikan uudelleendarviointi - EU:n biotalousstrategian uudistaminen - EU:n biodiversiteettistrategian uudistaminen - kaupallisen kalastuksen valvontajärjestelmän reformi	A2, A3	LVO/MBY, LUVE, ELKA RO/MARY, MY	X	X	X		
12. Toimeenpannaan Kansallisen metsästrategian strategisia hankkeita:	A2, A3	LVO/MBY, LUVE	X	X	X		

Toimenpide	Vaikutta- vuustavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2018	2019	2020	2021	2022
<ul style="list-style-type: none"> - metsäalaa tukevan kaavoituksen kehittäminen ja maankäyttöä koskevien lakien selkeyttäminen - talousmetsien luonnonhoidon kehittäminen ja uusien menetelmien käyttöönotto - metsien muiden kuin puuntuotannollisten ekosysteemipalveluiden turvaaminen ja markkinoiden kehittäminen - metsätalouden uuden kannustejärjestelmän kehittäminen - resurssitehokkaan metsänhoidon kehittäminen (metsien kasvua koskeva hanke) - metsien käytön arvostukseen vaikuttaminen 							
<p>13. Vaikutetaan Euroopan meri- ja kalatalousrahaston uudistukseen sen valmistelu- ja neuvotteluvaiheessa vuoden 2020 jälkeen alkavaa rahoituskehyskautta varten</p> <ul style="list-style-type: none"> - ajetaan hallinnoinnin yksinkertaistamista - turvataan rahoituksen tavoitteellinen käyttö ja riittävä määrä elinkeinojen kehittämiseen ja yhteisen kalastuspolitiikan velvoitteiden täytäntöönpanoon - varmistetaan Suomen erityispiirteiden huomioonottaminen 	A2	LVO/ELKA	X	X	X		
<p>14. Kehitetään VN:n TEAS-hankkeen tulosten pohjalta ympäristöohjausta, jotta vesiviljelyn ympäristölupamenettely mahdollistaa tavoitteiden mukaisen kestävä kasvun</p>	A2	LVO/ELKA	X				
<p>15. Arvioidaan toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden järjestelmän vaikuttavuus, toimivuus ja muutostarpeet</p>	A2	LVO/ELKA	X				
<p>16. Kehitetään erätaloutta ja selvitetään puuttuvia tunnuslukuja palveluiden ja liiketoiminnan kehittymisen seuraamiseksi VN:n TEAS-hankkeen tulosten pohjalta. Arvioidaan tarve jatkohankkeelle.</p>	A2	LVO/ ERÄ, MBY	X				
<p>17. Toteutetaan sinisen biotalouden kehittämissuunnitelmaa suuntaamalla ohjausta ja toimenpiteitä, julkisia investointeja ja kokeiluhankkeita. Valmistellaan laajapohjaisesti tutkimuksen ja osaamisen painopisteet ja otetaan ne huomioon käynnistettävissä hankkeissa.</p>	A2	LVO/ELKA, LUVE, RO	X	X			
<p>18. Käynnistetään metsälain ja metsätuholain arviointi</p>	A2	LVO/MBY	X				
<p>19. Toteutetaan Kansallisen metsästrategian päivitys (väliarviointi) jonka yhteydessä määritellään myös Suomen tavoitteet ja painopisteet kv- ja EU-metsäsasioihin</p>	A2	LVO/MBY	X				
<p>20. Vahvistetaan vaikuttamista kansainvälisessä luonnonvarapolitiikassa ja vakiinnutetaan kv. luonnonvarojen yhteistyöverkoston toiminta</p>	A2	LVO/LUVE, muut yksiköt	X	X			

Toimenpide	Vaikutta- vuustavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2018	2019	2020	2021	2022
21. Järjestetään Arctic Resilience Forumi sekä edistetään arktisen biotalouden kumppanuutta sekä ilmastokestävyyttä (resilienssiä) Suomen Arktisen neuvoston puheenjohtajuuskaudella	A2	LVO/LUVE, ERÄ, MBY, ELKA RO/EUKA, MARY	X	X			
22. Edistetään vesihuollon uusien suuntaviivojen mukaisia toimenpiteitä ELY-keskusten, kuntien ja vesihuoltolaitosten toiminnassa.		LVO/LUVE	X	X			

* Vastuuosasto/yksikkö sekä tavoitteeseen osallistuva osasto/yksiköt

A3 Uusiutuvia luonnonvaroja käytetään kestävästi samalla sovittaen yhteen luonnonvarojen käytön ja suojelun tarpeet

Toimenpide	Vaikutta- vuustavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2018	2019	2020	2021	2022
23. Ohjataan ELY-keskuksia, LUKEa, kalatalousalan järjestöjä ja Metsähallitusta kalatalousalueiden perustamisen tukemisessa kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien laadinnan käynnistämiseksi sekä tietoon perustuvan kalastuksen suunnittelu- ja säätelyjärjestelmän kehittämiseksi	A3	LVO/ERÄ	X	X	X		
24. Toteutetaan Tenon kalastussopimukseen liittyviä tukitoimia ja neuvotteluprosesseja, kuten luvanmyynti- ja saalisilmoitusjärjestelmän kehittäminen, hoitosuunnitelma sekä kalastussäännön poikkeamistarpeen arviointi.	A3	LVO/ERÄ, OIKY	X	X	X		
25. Kehitetään erätalouden tietojärjestelmiä: - laajennetaan porovahinkojen sähköisen ilmoittamis- ja korvaushakemusjärjestelmän käyttöä ja kehitetään järjestelmää kotieläin-, viljelys- ja mehiläisvahinkojen ilmoittamiseen ja korvaamiseen - saatetaan valmiiksi hirvitietojärjestelmä pienten hirvieläinten osalta	A3	LVO/ERÄ	X				
26. Laaditaan ehdotus geenivarasääntelyksi. Käynnistetään uusien geenivaraohjelmien toimeenpano	A3	LVO/LUVE, MBY, ERÄ, RO	X				
27. Toteutetaan ja otetaan käyttöön hydrologisen tiedon tuottamisen ja hankinnan uutta toimintamallia ja kehitetään palveluja asiakasnäkökulmasta valtion ja muiden toimijoiden yhteistyönä	A3	LVO/LUVE	X	X	X	X	
28. Toteutetaan kansallisen energia- ja ilmastostrategian ja keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman toimenpiteet maankäyttöön, metsiin ja maatalouteen liittyen sekä toteutetaan kansallisen il-	A3	LVO/LUVE, MBY, RO/MARY/MY,	X	X	X	X	

Toimenpide	Vaikutta- vuustavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2018	2019	2020	2021	2022
mastonmuutokseen sopeutumisen suunnitelman väliarviointi. Päivitetään MMM:n hallinnonalan sopeutumisen toimenpiteet LUKEn haavoittuvuusarvioinnin (Sopeutumisen tila 2017) perusteella.		muut yksiköt					
29. Toteutetaan Agenda 2030 suunnitelman mukaiset kala- ja vesisitoumukset sekä metsien kestäväää käyttöä koskevat toimenpiteet, erityisesti pyöreän pöydän prosessi ja METSO-rahoituksen varmistaminen sekä indikaattorityö	A3	LVO/MBY, LU- VE, ELKA	X	X	X		
30. Jalkautetaan julkisen riistakonsernin strategia riistanhoitoyhdistystasolle tukemalla niiden toiminnan kehittämistä hallinnollisen taakan keventämiseksi ja resurssien keskittämiseksi strategiaan ydintehtäviin.	A3	LVO/ERÄ, OIKY	X	X	X		
31. Laaditaan vapaa-ajankalatalouden kehittämisstrategia	A3	LVO/ERÄ	X	X			
32. Vastataan EU-Kiina vesiyhteistyöverkoston sihteeristöstä (2018 ja 2019) sekä toimitaan aktiivisesti kansainvälisessä vesiyhteistyössä. Osallistutaan vesialan kansainvälisen strategian päivittämiseen sekä vahvistetaan yhteistyötä kansainvälisten rajavesistö-sopimusten tavoitteiden toimeenpanemiseksi.	A3	LVO/LUVE, ERÄ	X X	X X			
33. Linjataan Suomen kannat EU:n vieraslajiasetuksen mukaisen luettelon 2. täydentämiseksi, viimeistellään ao. asetuksen mukaiset hallinta- ja toimintasuunnitelmat sekä käynnistetään niiden kansallinen toimeenpano. Käynnistetään Arktisten alueiden vieraslajistrategian ja toimintasuunnitelman toimeenpano.	A3	LVO/LUVE, OIKY	X				

* Vastuosasto/yksikkö sekä tavoitteeseen osallistuva osastot/yksiköt

A4 Ihmisten, eläinten ja kasvien terveys, hyvinvointi ja turvallisuus on varmistettu vastuullisella toiminnalla

Toimenpide	Vaikutta- vuustavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2018	2019	2020	2021	2022
34. Tehostetaan tarttuviin eläintauteihin (erityisesti afrikkalainen sikarutto, lintuinfluenssa ja IHN) ja vaarallisiin kasvintuhoojiin varautumista huomioiden kansainväliset riskit sekä tehostetaan seuranta	A4	RO/EKY, LVO/ERÄ	X	X			
35. Vahvistetaan viranomaisyhteistyötä elintarvikeketjuun liittyvien rikollisten toimintojen ehkäisemiseksi osana elintarvikelain kokonaisuudesta parantamalla viranomaisten mahdollisuutta puuttua rikollisiin toimiin (sanktiot)	A4	RO/ETU, OKY	X				
36. Edistetään ravitsemuksen, ympäristön ja yhteiskunnan kannalta kestäväää ruokajärjestelmää osana ruokapoliittisen selonteon toi-	A4	RO/ETU, muut yksiköt	X	X			

meenpanoa - kehitetään ruokaketjun toimijoiden hallinnollista yhteistyötä ja sitoutumista (toimijaklusteri)			X				
37. Edistetään elintarvikeketjun laatu- ja turvallisuusjärjestelmien ja hyvien käytäntöjen kehittämistä osana ruokapolitiittisen selonteon toimeenpanoa	A4	RO/MARY, ETU, EKY	X				
38. Toteutetaan vesistö- ja rakenteiden valtakunnallista perustarvikeohjelmaa, edistetään rakenteiden kaukokäyttöisyyttä ja jatketaan niiden ylläpidon kilpailuttamista	A4	LVO/LUVE	X				
39. Edistetään yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta ja ilmastonmuutokseen sopeutumista: - päivitetään tulvariskien arviointi ja tiedot merkittävistä tulvariski-kohteista, kehitetään hulevesitulva- sekä kuivuusriskien arviointia sekä rajavesistöyhteistyötä. - varmistetaan vesihuoltolaitosten ja kuntien yhteistyö häiriötilannesuunnittelussa ja että suunnitelmat häiriötilanteisiin varautumiseksi on laadittu.	A3, A4	LVO/LUVE	X X				

* Vastuuosasto/yksikkö sekä tavoitteeseen osallistuva osasto/yksiköt

A5 Luonnonvara-, kiinteistö- ja paikkatiedot palvelevat laajasti yhteiskunnan tarpeita tukien kilpailukykyä

Toimenpide	Vaikuttavuustavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2018	2019	2020	2021	2022
40. Varmistetaan kiinteistöihin ja maastoon liittyvien hallinnonalan vastuulla olevien tietovarantojen laatu ja käytettävyys ja edistetään niihin liittyvien uusien sähköisten palvelujen ja prosessien kehittämistä.	A5	TT	X	X	X		
41. Järjestetään a) luonnonvaratiedon, mukaan luettuna b) peltovarantotietojen, hallinnon johtaminen tiedon yhteiskäyttöisyyden ja järjestelmien yhteensopivuuden varmistamiseksi sekä c) edistetään luonnonvaratalouden digitalisaatiokokeiluja.	A5	LVO, RO, TT LVO	X X	X X	X X		
42. Kehitetään vesitaloustiedon tuottamista ja verkkoviestintää osana luonnonvaratiedon hallinnan kokonaisuutta tukemaan tehtävien maakunnallista hoitoa.	A5	LVO/LUVE, kaikki yksiköt, TT	X	X			
43. Huolehditaan Asunto-osakerekisteri -digikärkihankkeen yleisestä hallinnoinnista ja ohjaamisesta sekä lainsäädännön valmistelusta.	A5	TT	X	X			
44. Huolehditaan Julkisen hallinnon paikkatiedon palvelualusta - digikärkihankkeen yleisestä hallinnoinnista sekä tarvittaessa lainsäädännön valmistelusta	A5	TT	X	X			
45. Huolehditaan paikkatietoselonteon viimeistelystä yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja selonteon käsittelystä valtioneuvostossa ja eduskunnassa. Valmistellaan selontekoon liittyvä toimenpide-	A5	TT	X	X			

Toimenpide	Vaikuttavuus-tavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2018	2019	2020	2021	2022
ohjelma ja käynnistetään kehittämistoimenpiteitä linjausten mukaisesti.							
46. Huolehditaan INSPIRE-direktiivin toimeenpanosta ja sen edellyttämästä yhteistyöstä EU:n komission, muiden jäsenmaiden ja soveltamisalan piiriin kuuluvien organisaatioiden kanssa. Hallinnoidaan Paikkatietoasiain neuvottelukunnan toimintaa direktiivin edellyttämänä kansallisena yhteistyöelimenä.	A5	TT	X	X	X	X	

* Vastuuosasto/yksikkö sekä tavoitteeseen osallistuva osastot/yksiköt

2 Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet ja voimavarojen hallinta: niiden edellyttämät toimenpiteet

Toiminta on tuloksellista ja voimavarat suunnataan tehokkaasti yhteiskunnallisen vaikuttavuuden saavuttamiseksi. Huolehditaan siitä, että tehtävät ovat tasapainossa voimavarojen kanssa.

Toiminnallinen tuloksellisuus

- B1 Tukijärjestelmät ovat yksinkertaiset, hallinnollinen taakka on keveä ja lainsäädännön laatu on hyvä
- B2 Hallintomme on avoin, palveleva, tehokas sekä kansallisesti että kansainvälisesti verkostoitunut vaikuttaja
- B3 Hallinnonala hyödyntää digitaalista teknologiaa, yhteisiä tietolähteitä ja integroitua tietovirtoja oman toiminnan tuottavuuden sekä koko toimialan kilpailukyvyn edistämiseksi
- B4 Valtion ja hallinnonalan konsernipalveluja hyödynnetään täysimääräisesti
- B5 Hallinnonalan tutkimus- ja kehittämistoiminta vastaa ennakoivasti yhteiskunnan tietotarpeisiin ja vahvistaa kansallista innovaatiojärjestelmää

Toimenpide	Tavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2018	2019	2020	2021	2022
47. Osallistutaan säädösten sujuvoittamista ja normipurkua koskeviin hallitusohjelman kärkihankkeisiin. (HO 2015, kärkihanke) - Erikseen sovittujen hallituksen esitysten yrityksiin kohdistuvat kustannusten lisäykset ja säästöt lasketaan ja esitetään One In One Out (Yksi Yhdestä)- laskentamallin avulla.	B1	RO, LVO, HAKE, TT	X	X			
48. Maakuntauudistuksen valmistelu - toimeenpannaan maakuntauudistuksen edellyttämät toimenpiteet. - varmistetaan edellytykset toimialan tehtävien hyvälle hoidolle ja niitä koskevalle vuorovaikutukselle. - simuloidaan ja viimeistellään toimintamalli tulevien maakuntien	B2,C1, C4	KP, osastot ja toimialat	X X X X	X X X	X		

Toimenpide	Tavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2018	2019	2020	2021	2022
<p>kanssa käytävistä neuvotteluista</p> <ul style="list-style-type: none"> - järjestetään maakuntien ohjauksen menettelyt ja koordinoitavat tuut ministeriössä 		Hake/OTA	X				
<p>49. Ministeriön kansainvälisen toiminnan painopisteet vuodelle 2018 ovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kahdenvälisen elintarvike- ja maatalousyhteistyön (mukaan lukien kansainvälisen liiketoiminnan) edistäminen - Kahdenvälinen luonnonvara- ja biotalousyhteistyön (mukaan lukien kansainvälisen liiketoiminnan) edistäminen - Monenkeskisen, erityisesti YK-järjestelmän, luonnonvara- ja biotalousyhteistyön edistäminen - Toimialan kv-tutkimusyhteistyön edistäminen - EU-vaikuttaminen ml. valmistautuminen Suomen EU puheenjohtajuuskauteen - Suomen jäsenyys FAO:n hallintoneuvostossa - Suomen puheenjohtajuuskausi Arktisessa neuvostossa 	B2	RO/EUKA, osastot, TT	X				
<p>50. Kehitetään yhteistyössä valtion, VNK:n ja hallinnonalan konsernipalveluja vaatimusten ja tarpeiden mukaisesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vahva- ja Kampus-hankkeiden toteuttaminen ja järjestelmien käyttöönotto ministeriössä - toteutetaan ja otetaan käyttöön uusi hankintojen ja taloushallinnon asiakirjojen käsittelyjärjestelmä Handi ja hankintojen kilpailutus alusta Cloudia - Palkeiden tuottaman laskujen tiliointipalvelun käyttöönotto (1.9. alkaen) 	B4	HAKE, koko ministeriö	X	X			
<p>51. Laaditaan ministeriön riskienhallintapolitiikka</p> <ul style="list-style-type: none"> - luomalla yhteistyössä toimiva riskienhallintapolitiikkamalli toimintatapoineen ja työkaluineen sekä kytkemällä se ministeriön toimintaan ja sisäiseen valvontaan - nostamalla keskeisimmät riskit osaksi riskienhallintapolitiikkaa 	B2	HAKE/OTA, koko ministeriö	X	X			
<p>52. Valmistellaan ja toteutetaan Maataloustukirahaston ja Maaseuturahaston kohdentuvan tilintarkastustehtävän eli todentamisviranomaistehtävän organisointi kokonaisuutena maa- ja metsätalousministeriön sisäisen tarkastuksen yksikköön varmistaen jatkuvuus, vaatimustenmukaisuus sekä viranomaistoimintojen riittävä eriyttäminen.</p>	B2	Sita	X				
<p>53. Uudistetaan ministeriön visuaalinen ilme</p>	B2	HA-KE/viestintä, koko ministeriö	X				

Toimenpide	Tavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2018	2019	2020	2021	2022
54. Uudistetaan ministeriön työjärjestys, taloussääntö ja niihin liittyvä sisäinen ohjeistus kokonaisvaltaisesti. Päivitetään hallinnonalan maksupolitiikkalinjaukset	B2	HAKE, koko ministeriö	X	X			
55. Edustetaan pohjoismaista ryhmittymää heinäkuussa 2017 alkavalla FAO:n hallintoneuvostokaudella - tehdään työsuunnitelma hallintoneuvostokaudeksi (2017–2020)	B2	RO/EUKA, LVO	X X	X	X		
56. Valmistaudutaan vuoden 2019 Suomen EU-puheenjohtajuuskauteen - kokoamalla pj-kauden asialistaa - arvioimalla resurssitarpeita ja Suomessa pidettäviä kokouksia - nimeämällä ja kouluttamalla puheenjohtajatehtävissä toimivia henkilöitä - laaditaan trio puheenjohtajuusohjelma yhdessä Romanian ja Kroatian kanssa	B2	EUKA, RO:n ja LVO:n yksiköt	X X X X X	X			
57. Kehitetään sähköisiä palveluita kalataloushallinnon asiakkaille ja edistetään niiden käyttöönottoa. Lisätään toiminnan avoimuutta ja tiedonvälitystä rekistereiden, verkkosivujen ja MAVIn kalatalousverkoston avulla. - otetaan käyttöön kaupallisen kalastuksen sähköinen asiointijärjestelmä - käynnistetään Oma kala -palvelun käytännön kehittäminen laatimalla hankesuunnitelma esiselvityksen pohjalta ja käynnistämällä hanke	B2, B3	LVO/ERÄ, ELKA	X	X			
58. Kehitetään toimintojen ja niihin liittyvän digitalisaation ja kokonaisarkkitehtuurin kehittämisen johtamis- ja hallintamallia MMM:n ja hallinnonalan käyttöön sopivaksi. Aloitetaan mallin käyttö koe- luontoisesti osastoilla ja toimialoilla. Kokonaisarkkitehtuurityötä edistetään yhteistyöllä, ohjauksella, seurannalla ja koulutuksella VM/JulkICT:n linjaukset huomioiden.	B3	TT, RO, LVO, HAKE	X	X			
59. Valmistellaan MMM:n toimialojen digitalisaatiota koskevat suunnitelmat/strategiat osana uuden kehittämisen johtamis- ja hallintamallin käyttöönottoa VM/JulkICT:n linjaukset huomioiden. (Vrt. 41–43)	B3	TT, RO, LVO, HAKE	X	X	X		
60. Huolehditaan yhteistyössä virastojen kanssa yhteisen sovelluskehityksessä käytettävän kehitys- ja testausympäristön (META2) toteuttamisen ja käyttöönoton viimeistelystä.	B3	TT, RO, LVO	X				
61. Varmistetaan ministeriön ja virastojen tieto- ja kyberturvallisuus-toiminnan ajanmukaisuus sekä valmistautuminen EU-tietosuojavaatimusten uudistumiseen (25.5.) yhteistyöllä, ohjauksella, seurannalla ja koulutuksella	B3, C4	TT, RO, LVO	X				

Toimenpide	Tavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2018	2019	2020	2021	2022
62. Ohjataan hallinnonalan tietotekniikan palvelukeskuksen strategista kehittämistä ja valmistaudutaan palvelukeskustoiminnan siirtymiseen tulevaan Ruokavirastoon osana MML:n tulosohjausta	B3	TT, RO, LVO	X				
63. Käynnistetään MMM:n uuden tutkimusstrategian toimeenpano ja seurataan siihen sisältyvien tavoitteiden toteutumista systemaattisesti.	B5	TT, RO, LVO	X	X			
64. Ruokaviraston perustaminen <ul style="list-style-type: none"> - valmistellaan Elintarviketurvallisuusviraston, Maaseutuviraston ja osan Maanmittauslaitoksen tietopalvelukeskuksesta (Mitpa) yhdistymistä Ruokavirastoksi siten, että uuden viraston toiminta voi alkaa vuoden 2019 alusta. - virastojen yhdistymisen valmistelun yhteydessä suunnitellaan ruokaviraston 2019 tulosohjausmenettely. - valmistellaan myös hallinnonalan yhteisen tietohallinnon palvelukeskustoiminnan siirtyminen uuteen virastoon ja päivitetään yhteiskäyttöisten järjestelmien ja sovellusten ylläpidon ja kehittämisen hallinta- ja rahoitusmallit muuttuvan tilanteen mukaisesti. 	B2	KP; RO, LVO, HA- KE/OTA, viras- tot	X X	 X			
65. Kehitetään hallinnonalan yhtenäisen strategisen tulosohjauksen pohjalta luonnonvaraosaston ohjattavien organisaatioiden tulosohjausta	C1, B2	LVO, HA- KE/OTA, johto, osastot	X				
66. Kehitetään maataloustuotannon valvonnan prosesseja ja tietovirtojen käsittelyä yhteistyössä Mavin, Eviran, Tukesin ja MML:n kanssa maataloustuotannon valvontaselvityksen tulosten perusteella.	B1, B3	RO	X	X	X		
67. Valmistellaan uutta hallituskautta <ul style="list-style-type: none"> - tulevaisuuskatsaus ja ennakointityö - MMM hallinnonalan strategian päivitys 		KP, osastot ja toimialat	X X	X X			

* Vastuuosasto/yksikkö sekä tavoitteeseen osallistuva osastot/yksiköt

Voimavarojen hallinta

- C1 Tehtävät ja toiminta on sopeutettu määrärahojen puitteisiin
- C2 Toimitilahallinta ja hankintatoimi sekä toimipaikkaverkko ovat tehokkaita
- C3 EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty
- C4 Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista
- C5 Henkilöstö on osaavaa ja voi hyvin

Toimenpide	Tavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2018	2019	2020	2021	2022
68. Parannetaan ministeriön oman toiminnan johtamisen ja suunnittelun prosesseja jatkokehittämällä henkilöstöresurssisuunnittelua	C1, B2, B3, C4, C5	HAKE , johto, osastot ja TT	X	X			
69. Toimeenpannaan kirjanpito- ja tilinpäätöstehtäviä selvittäneen työryhmän (Kiti) esitykset ja tarkistetaan ministeriön taloushallintotehtävien organisointi	C4, B4	HAKE , koko ministeriö	X				
70. Kehitetään avustavan henkilöstön työhyvinvointia (Hallinnollisen henkilöstön uudistuva työ-hanke)	C5	HAKE , koko ministeriö	X	X			

* Vastuuosasto/yksikkö sekä tavoitteeseen osallistuva osastot/yksiköt

Toiminnallista tuloksellisuutta ja voimavarojen hallintaa koskevat keskeiset tunnusluvut ja niiden ennakoitu kehitys:

Tunnusluku	Toteuma 2016	Ennuste*/Toteuma 2017	Tavoite 2018	Alustava tavoite 2019–2022
Taloudellisuus, tuloksellisuus ja laatu				
- MMM:n työnantajakuva	3,6	3,65	3,70	>VN:n keskiarvo
Henkilöstön määrä, hlötyövuotta, josta	256,6	263,5	272	
- toimintamenoista (30.01.01) palkattu	242,0	248,1	256	
- teknisellä avulla (30.10.64) palkattu	6,2	5,3	6,0	
- korkeakouluharj.	4,7	5,6	6,0	
- muilta TA-momenteilta palkattu	3,7	4,5	4,0	
Henkilöstön rakenne* (htv)				
- ydintoiminnot	1,5	0,6		
- yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	39,6	43,3		
- MMM:n toimialan ohjaus ja toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta	23,0	25,4		
- lainsäädännön valmistelu ja seuranta	75,0	77,4		
- EU- ja kansainväliset asiat	28,5	27,0		
- muut ministeriökohtaiset erityistehtävät	7,1	7,5		
- tukitoiminnot	81,8	82,6		
Henkilöstön hyvinvointi				
- Työtyytyväisyysindeksi, indeksiluku 1-5	3,6	3,67	3,70	3,80
- Työyhteisöindeksi (VM/Baro) ¹⁾	3,8	3,95	3,95	4,00
- Johtajuusindeksi (VM/Baro) ¹⁾	3,49	3,53	3,60	3,70
- Sairauspoissaolot, tpv/htv (v. 2017 arvio)	5,8	6	6	6
- Terveyspäiväprosentti (%) ²⁾ (v. 2017 arvio)	97,7	97,6	97,6	97,6
Osaaminen				
- Koulutustaso, indeksiluku (v. 2017 arvio)	6,5	6,5	6,5	6,5
- Koulutus ja kehittäminen (työpäivät/htv) (v. 2017 arvio)	3	2,8	3	3
- Innovointikyvykkyys (VM/Baro) ¹⁾	3,77	3,85	3,90	4,00

¹⁾ Lisätietoja: <http://www.vmbaro.fi/vmbaro-valtion-henkiloestoekyselyjaerjestelmaa>

²⁾ Laskenta: Mittari on niiden työpäivien % -osuus kokonaistyöpäivämäärästä, jotka eivät ole sairauspäiviä. Mittari on: 100,0 % - (sairauspäivien lkm: kaikkien työpäivien lkm)

3 Seuranta ja raportointi

Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden (luku 1) toteutumista seurataan hallituksen vuosikertomuksessa. Maa- ja metsätalousministeriön toimenpiteiden vaikutusta yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteutumiseen (luku 1) ja toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteiden ja voimavarojen hallinnan tavoitteiden (luku 2) toteutumista seurataan maa- ja metsätalousministeriön tilinpäätöksessä.

Vuoden 2018 tulostavoitteiden toteutumista arvioidaan 31.7.2018 tilanteen mukaisena elokuun aikana.

Tulostavoitteiden toteuman arvioinnissa käytetään valtion tulostietojärjestelmän (Netra) arvosana-asteikkoa:

1 = Tavoitteesta on luovuttu, 2 = Tavoite ei ole toteutunut, 3 = Tavoite on toteutunut osittain, 4 = Tavoite on saavutettu, 5 = Tavoite on ylitetty.

Taloudelliset laskelmat ovat liitteenä 1 ja maa- ja metsätalousministeriön lainsäädäntösuunnitelma vuodelle 2018 on liitteenä 2.

Helsingissä 31. päivänä tammikuuta 2018

Maa- ja metsätalousministeri

Jari Leppä

Kansliapäällikön sijaisena,
osastopäällikkö

Juha Niemelä

LIITE 1: Taloudelliset laskelmat

Maa- ja metsätalousministeriön rahoituslaskelma

Rahoituslähde	Toteuma 2016*	Ennuste 2017*	Tavoite 2018	Alustava tavoite 2019	Alustava tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022
Toiminnan kokonaisrahoitus (tulot ja menot), josta	21 489	24 806	25 310	23 462	23 786	23 734	23 734
Toimintamenomomentin rahoitus yhteensä, josta	21 101	24 429	25 310	23 462	23 786	23 734	23 734
- Budjettirahoitus / käyttö	22 389	25 562	24 010	22 162	22 486	22 434	22 434
- Maksullinen toiminta (LKP 30 -alk.)	3	0	0	0	0	0	0
- Yhteistoiminta (LKP 396 -alk.), pääosin tekn. tukea	1 099	1 125	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
- Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot (LKP 397 -alk.)	98	7	200	200	200	200	200
- Muut tulot (muut 3 -alk.)	88	1	0	0	0	0	0
Muu valtion TA-rahoitus (muiden mom. määrä- rahat)**	388	377					
Toimintamenomomentin rahoitus							
Nettokäyttö/ -käyttöarvio	21 101	24 429	27 489	25 633	22 422	22 422	22 422
TP/Budjetoitu/TAE	24 267	24 828	24 010	22 162	22 486	22 434	22 434
Edelliseltä vuodelta siirtynyt määräraha (arvio)	8 572	11 738	12 137	8 658	5 187	5 251	5 263
Seuraavalle vuodelle siirtyvä määräraha (ar- vio)	11 738	12 137	8 658	5 187	5 251	5 263	5 274

* Laskelma ei sisällä Maville tilijaottelussa osoitettua rahoitusta EU:n todentamisviranomaistehtäviin (0,377 milj. euroa v. 2016 ja 0,331 milj. euroa v. 2017) eikä v. 2017 päätöksillä osoitettuja kärkihankerahoituksia YM:lle ja SYKE:lle (0,750 milj. euroa) sekä MML:lle (0,275 milj. euroa).

** huomioitu palkka- ja matkakustannukset

Maa- ja metsätalousministeriön tietohallinto ja muut perusrakenteet

1000 €	Toteuma 2016	Arvio 2017	Tavoite 2018	Alustava tavoite 2019	Alustava tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022
Tietotekniikan käyttökulut	2 150	2 150	2 150	2 150	2 150		
Tietotekniikkainvestoinnit							

Maa- ja metsätalousministeriön tuotto- ja kululaskelma, 1000 €

	Toteuma 2016	Ennuste 2017*	Arvio 2018	Arvio 2019-2022
TOIMINNAN TUOTOT	80 221	1 134	1 300	1 300
Maksullisen toiminnan tuotot	3	0		
Vuokrat ja käyttökorvaukset	0	0		
Muut toiminnan tuotot	80 218	1 134	1 300	1 300
TOIMINNAN KULUT	-31 899	-34 878	-36 500	-34 500
Aineet, tarvikkeet, tavarat				
- Ostot tilikauden aikana	-47	-69		
- Varastojen lisäys(-)/vähennys(+)	0	0		
Henkilöstökulut	-17 999	-17 643	-18 243	-18 143
Vuokrat	-95	-65		
Palvelujen ostot	-7 962	-10 693	-12 700	-9 000
Muut kulut	-4 072	-4 393		
Valmistus omaan käyttöön (-)	169	83		
Poistot	-634	-468		
Sisäiset kulut	-1 259	-1 630		
JÄÄMÄ I	48 322	-33 744	-35 200	-33 200
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	116 917	86 122	94 900	110 000
SATUNNAISET TUOTOT JA -KULUT	3 335	15		
JÄÄMÄ II	168 574	52 393		
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA -KULUT				
Siirtotalouden tuotot	8 712	6 991	10 000	10 000
Siirtotalouden kulut	-149 574	-206 165		
Tuotot veroista ja pakollisista maksuista	23 084	60 192	65 000	65 400
TUOTTO- JA KULUJÄÄMÄ	50 796	-86 589		

* tilinpäätösaikataulun vuoksi laskelmalta puuttuvat MH:n taseen muutoksesta aiheutuvat tuotot

LIITE 2: Lainsäädäntösuunnitelma vuodelle 2018

1. Vuonna 2018 annettavat esitykset

Kevätistuntoaika 2018

HE	Kuvaus	Osasto	Hankkeen laajuus	Liittyy tavoitteeseen ja kärkihankkeeseen
eduskunnalle laeiksi maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan eräiden henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten muuttamisesta ja eräiden maa- ja puutarhalouteen liittyvien lakien kumoamisesta	Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainsäädännön osalta henkilötietojen käsittelyä koskevat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (yleinen tietosuojasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (rikosasioita koskeva direktiivi). Viime mainittu EU-säädös liittyy MMM:n hallinnonalalla vain Metsähallituksen erävalvonnasta annettuun lakiin ja siltäkin osin vain ns. suppean esitutinnan suorittamiseen. Voimaantulo 5/2018.	LVO	Laaja	B3, B4
laiksi ruokavirastosta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi	Esityksessä ehdotetaan perustettavaksi maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalle uusi virasto, johon yhdistetään nykyisten Elintarviketurvallisuusviraston ja Maaseutuviraston tehtävät. Uuteen virastoon myös siirrettäisiin Maanmittauslaitoksesta tehtävät, jotka liittyvät tietohallinnon palvelujen tuottamiseen perustettavalle virastolle sekä laajemmin maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan virastoille ja laitoksille. Perustettavaan virastoon siirrettäisiin lisäksi Turvallisuus- ja kemikaalivirastosta kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaan liittyvät tehtävät. Esitys liittyy valtion vuoden 2019 talousarvioesitykseen. Esitykseen sisältyvät lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.	RO	Laaja	B3, C4
laiksi eläinten hyvinvoinnista	Kyseessä on voimassa olevan eläinsuojelulain kokonaisuudistus. Samalla eläinsuojelulaki saatetaan vastaamaan perustuslain vaatimuksia. Lisäksi lakiin tehdään uuden EU-lainsäädännön edellyttämät muutokset.	RO	Laaja	A4
laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta	EU:n lainsäädännöstä johtuvia teknisiä muutoksia erityisesti hedelmä- ja vihannesalaa, ruhonluokitusta, hintaselvityksiä ja sokerialaa koskeviin säännöksiin	RO	Suppea	A2

HE	Kuvaus	Osasto	Hankkeen laajuus	Liittyy tavoitteeseen ja kärki-hankkeeseen
laiksi lainajyvästöistä ja siemenrahastoista annetun lain kumoamisesta	Laki on tarkoitus kumota tarpeettomana.	RO	Suppea	B1
laiksi metsätuhojen torjunnasta annetun lain muuttamisesta TAI Valtioneuvoston asetus metsätuholain 10 §:n (Korvaukset laajojen metsätuhojen torjunnasta aiheutuneista kustannuksista ja vahingoista) voimaansaattamisesta	Säädöstaso riippuu EU:n komission kannasta. Saatetaan voimaan uuden metsätuholain mukainen laajojen metsätuhojen torjuntaa koskeva korvausmenettely. Lakimuutos tarvitaan, jos komissio edellyttää, että torjuntaa ei saa tehdä vaikeuksissa olevien yritysten metsissä.	LVO	Suppea	A4
laiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta	Tehtävän arvioinnin pohjalta todennäköisesti tarve muuttaa.	LVO	Suppea	A2
laiksi muuntogeenisten kasvien viljelyn rajoittamisesta	Saatetaan voimaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/412, jolla mahdollistetaan muuntogeenisten kasvien viljelyn rajoittaminen tai kieltäminen kansallisesti	RO	Suppea	A4
laiksi eläinjalostustoiminnasta annetun lain muuttamisesta	Eläinjalostustoiminnasta annettu laki muutettaisiin vastamaan uutta EU:n eläinjalostuslainsäädäntöä, jota sovelletaan 1.11.2018 lukien kaikissa jäsenvaltioissa.	RO	Suppea	A3, A4
HE laiksi maanmittauslaitoksesta	Muutetaan maanmittauslaitoksesta annettua lakia lainsäädännön sujuvoittamiseksi, toiminnan tehostamiseksi sekä uuden ruokaviraston perustamisesta aiheutuvien tietohallintomuutosten huomioimiseksi	TT	Suppea	B1, B3
laiksi ympäristönsuojelulain ja eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain muuttamisesta	Esityksellä tehdään YM:n ja MMM:n hallinnonalan säädöksiin tarvittavat muutokset, joilla pannaan täytäntöön tuotantoeläinten lannan polttoainekäyttöä koskeva EU - sivutuoteasetuksen muutos. Muutoksilla tuotantoeläinten lannanpolto sallitaan jatkossa ilman jätteenpolttolupaa, eli tavanomaisissa polttoaineteholtaan enintään 50 megawatin polttolaitoksissa. Muutoksilla on kytkös myös hallitusohjelman toteuttamiseen. HUOM: YM antaa HE:n.	RO	Suppea	A3

Syysistuntokausi 2018

HE	Kuvaus	Osasto	Hankkeen laajuus	Liittyy tavoitteeseen ja kärki-hankkeeseen
siemenkauppalaiksi	Nykyinen siemenkauppalaki ehdotetaan kumottavaksi ja ehdotetaan säädettäväksi kokonaan uusi laki, johon tehdään tarvittavat yhteisön lainsäädännöstä ja kansallisesta tarpeesta johtuvat muutokset. Työryhmän suunniteltu aikataulu: 1.11.2016 - 30.3.2018	RO	Laaja	A2
laiksi riistavahinkolain (105/2009) muuttamisesta	Tavoitteena on hallituksen esitys, jossa tehdään riistavahinkolakiin välttämättömimmät muutokset, täsmennetään pykäliä ja menettelyitä sekä pyritään keventämään kaikkien viranomaisten (erityisesti kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten) hallinnollista taakkaa. Lisäksi porovahinkojen läpinäkyvyyden lisäämiseksi tarkastellaan muiden tahojen kuin kuntien maaseutuviranomaisten toimivaltuuksien lisäämistä maastotarkastusten suorittamisen tehostamiseksi. Vahingonkorvausten maksatusta pyritään joustavoittamaan Suurpetopolitiikan kehittämisarvioinnin (2013) ehdotuksen mukaisesti eriyttämällä porovahinkojen korvaaminen muista petojen aiheuttamista vahingoista.	LVO	Laaja	B1
elintarvikelaiksi	Uudistetaan elintarvikelakia sen hajanaisuuden vuoksi. Vähennetään hallinnollista taakkaa. Uudistuksessa otetaan huomioon myös uudesta EU-lainsäädännöstä johtuvat muutostarpeet.	RO	Laaja	B1
huoneistotietojärjestelmää koskeväksi lainsäädännöksi (ASREK)	Valmistellaan laki huoneistotietojärjestelmästä sekä siihen liittyvät lainsäädäntömuutokset muiden ministeriöiden kanssa sovittavassa laajuudessa.	TT	Laaja	(A5)
laiksi Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain muuttamisesta	Lakiin tehdään EU:n yhteisen maatalouspolitiikan yksinkertaistamishankkeesta (ml. omnibus) aiheutuvat muutokset. Omnibusin käsittely on EU:ssa kesken eikä valmistamisajankohdasta ole tietoa. Alustavan tiedon mukaan tulevat muutokset edellyttäisivät myös kansallisen lainsäädännön muutosta.	RO	Suppea	B1
laiksi eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta	Muutetaan lakia mm. toimintaympäristössä tapahtuneiden muutoksien takia	RO	Suppea	A4
laiksi maaseutuelinkeinohallinnon tietojär-	Tietojärjestelmälain kokonaisuudistus, jossa otetaan huomi-	RO	Suppea	B3, B4

HE	Kuvaus	Osasto	Hankkeen laajuus	Liittyy tavoitteeseen ja kärki-hankeeseen
jestelmästä	oon mm. EU:n tietosuojasetus sekä Ruokaviraston ja maakuntauudistuksen edellyttämät muutokset			
laiksi metsästyslain muuttamisesta	Esitetään muutettavaksi metsästyslakia (615/1992) 5 ja 41 § siten, että naakan (<i>Corvus monedula</i>) rauhoitus puretaan lisäämällä naakka metsästyslain rauhoittamattomien lintujen joukkoon. Esitykseen sisältyy tekninen täsmennys (41 §). ELY-keskukset ovat maksaneet naakan aiheuttamista vahingoista korvauksia (avustus) vuosina 2012–2016 yhteensä 412 302 euroa. Muutoksen myötä korvauksien maksaminen loppuu.	LVO	Suppea	A3
elintarvikemarkkina-laiksi	Elintarviketun toimivuuden parantamista ja ruokasiamiehen perustamista koskevien säännösten valmistelu	RO	Suppea	A2, B3

1.2 Muut kansalliset hankkeet vuonna 2018

--